

Ni Elder Jeffrey R. Holland

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

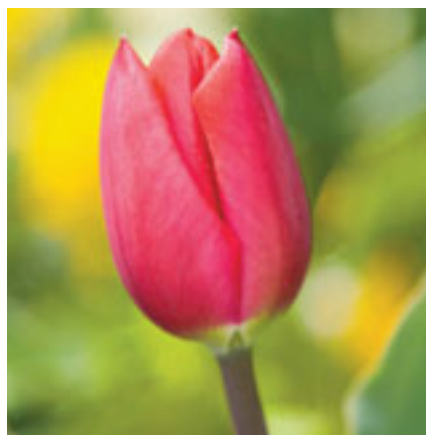
Walay Luna alang sa Kaaway sa Akong Kalag

Hinaut nga ang kalipay sa atong kamaunongon mahimong bingpit ug ang atong pinakamaayo atong maangkon samtang huptan nato ang gugma ug ang atong kaminyoon, atong katilingban ug ang atong mga kalag, nga ingon ka putli nga mao gayud unta.

Samtang si Sister Holland ug ako bag-ong nanganaog didto sa layo nga airport, tulo ka maanyag nga mga batan-ong babaye nanganaog sa samang eroplano nagdali aron sa pagtimbaya kanamo. Nagpaila sila sa ilang mga kaugalingon isip mga miyembro sa Simbahan, diin dili kaayo makapahibulong tungod kay kadtong dili sa atong pagtuo kasagaran dili magdali og duol kanamo sa mga airport. Sa panag-istoryahanay nga wala namo dahuma, among nasayran pinaagi sa ilang mga luha nga silang tulo bag-ohay lang nga na-diborsyo, nga sa matag sitwasyon ang ilang mga bana wala magmatinud-anon ngadto kanila, ug sa matag sitwasyon ang hinungdan sa panagbulag ug pagkasala nagsugod sa usa atraksyon sa pornograpiya.

Nianang makapasubo nga pasiuna sa akong mensahe karon—usa nga ha-git alang kanako sa pagpamulong—akong gibati ang sama gayud ni Jacob sa karaan, kinsa nag-ingon, “Kini naka-paguol kanako nga ako kinahanglan

gayud nga mogamit og tuman nga kaisug sa pagpamulong ... atubangan ... sa kadaghanan kansang mga pagbati hilabihan kalumo ug kaputli.”¹ Apan kaisug ang atong gikinahanglan. Tingali tungod kay ako usa ka amahan o ba kaha lolo, apan ang mga luha sa mga mata niadtong mga batan-ong babaye nakapaluha kanako ug ni Sister Holland, ug ang ilang mga gipangutana nagpabilin sa akong hunahuna, “Nganong daghan man kaayo og pagkadaot sa moral nga naglibut kanato, ug nganong daghan man kaayong mga indibidwal ug mga pamilya, lakip ang pipila nga anaa sa Simbahan, nga

nabiktima niini, nagbilin og grabe nga uwat niini?”

Apan, siyempre, nasayud ko og gamay nga tubag sa kaugalingon nakong pangutana. Sagad mamatikdan natong tanan nga kita giataki sa imoral nga mga mensahe sa daghang matang nga milukop kanato gikan sa matag anggulo. Ang bati nga bahin sa industriya sa salida, telebisyon, ug musika nagkaanam og kahugaw ngadto sa dili maa-yong mga pinulongan ug dautang pagdumala sa sekswal. Makasubo gayud, ang sama nga computer ug ang serbisyo sa Internet nga nakahimo nga mabuhat nako ang akong family history ug sa pag-andam niadtong mga pangalan alang sa buhat sa templo, kon kini walay mga filter ug pagkontrol, makahimo sa akong mga anak o mga apo sa pag-access sa tibuok kalibutan nga koleksyon sa hugaw nga mga hulagway ug mga ideya nga makaguba sa ilang mga hunahuna hangtud sa hangtud.

Hinumdumi nga kadtong batan-ong mga asawa miingon nga ang pagbudhi sa ilang mga bana nagsugod sa usa ka atraksyon sa pornograpiya, apan ang imoral nga kalihokan dili problema sa usa ka lalaki lamang, ug dili lang mga bana ang nakasala. Ang delikado anaa sa pag-klik sa mouse—lakip na ang mahimong mahitabo sa pakig-chat sa sulod sa chat room—wala kini pilion nga mga tawo, lalaki o babaye, bata o tigulang, minyo o dili minyo. Ug aron lang sa pagsiguro nga ang mga tintasyon makita gayud, ang kaaway nagkapuliki sa pagpalapad sa iyang impluwensya, sama sa ilang gisulti sa industriya, ngadto sa mga cell phone, mga video game, ug mga MP3 player.

Kon atong hunungon ang pagputol sa mga sanga niini nga problema ug direktahon gayud sa pag-ataki ang gamot sa dautan nga kahoy, dili ikatingala nga atong mahibaloan nga ang ubang matang sa kahigal anaa ri diha nga nagpahipi. Ang *kabigal* dili makahimuot nga pulong, ug kini tawag nga dili makahimuot nga hilisgutan alang kanako sa pagpamulong, apan adunay maayo nga rason ngano nga sa ubang mga tradisyon nailhan kini isip pinakakuyaw sa pito ka makamatay nga mga sala [*seven deadly sins*].²

Nganong ang kahigal ingon usa man ka makamatay nga sala? Kana,

agig dugang sa hingpit nga epekto niana diha sa atong mga kalag, nagtuo ako nga sala kini tungod kay mohugaw kini sa labing taas ug balaan nga pakig-relasyon nga gihatag sa Dios dinhi kanato sa mortalidad—ang gugma nga gibatunan sa lalaki ug sa babaye alang sa usag usa ug ang tinguha nga ang magtiayon kinahanglan magbaton ug mga anak ngadto sa usa ka pamilya gituyo nga magmahangturon. Adunay miingon makausa nga ang tinuod nga gugma kinahanglan nga maglakip sa ideya sa pagkapermanente. Ang tinuod nga gugma molahutay. Apan ang kahigal dali nga mausab sama sa pagpakli og pahina nga malaw-ay o mopapiplat og lain pang butang alang sa tinguhang seksual, lalaki o babaye. Mahinamon kaayo kami kabahin nianang tinuod nga gugma—sama nako ngadto kang Sister Holland; gisinggit namo kini gikan sa ibabaw sa mga atup. Apan ang kahigal naghatag og dagway sa kaulaw ug pagtago-tagog ug nailhan kini sa dili kapugngan nga pagpanghulhog sa pagtago niini gikan sa uban—ang mas langan ug mas ngitngit mas maayo, nga may doble nga trangka sa pultahan basin pa unya. Ang gugma mohimo kanato og kinaiya sa pagduol ngadto sa Dios ug sa ubang mga tawo. Ang kahigal, sa laing bahin, dili gayud diosnon ug magmaya sa kaugalingong pagpatuyang. Ang gugma mohimo kanato nga manggihatagon ug bukas sa kasingkasing; ang kahigal mohimo kanato nga gutom.

Pipila lang kini sa mga rason nga nagdaot sa tinuod nga kahulugan sa gugma—sa atong imahinasyon man o sa laing tawo—makadaot kaayo. Kini moguba nianang ikaduha ka-importante sa atong hugot nga pagtuo sa Dios—sa ato pa, pagtuo diha sa atong gihigugma. Kini makapahuyang sa mga pundasyon sa pagsalig diin ang karon—o ang umaabut—nga gugma gitukod, ug kini molanat pa og taas nga panahon sa pagtukod pag-usab nianang pagsalig kon kini mawala. Kon kini nga problema mograbe—personal man kini isip sakop sa pamilya o sa publiko sa pinili nga mga opisyal, mga lider sa negosyo, mga artista, ug mga sikat sa sports—ug dayon sa katilingban nga gitukod unta alang sa moral nga responsibilidad moingon kita “Kini wala nay kalig-on.”³

Minyo man kita o dili, bata o tigu-lang maghisgot kita sa makadiyot kon unsaon sa pagpanalipod batok sa tintasyon bisan unsa pa man ang dagway niini. Tingali dili nato matambalan ang mga sakit sa katilingban karon, apan hisgutan nato ang pipila ka personal nga angay buhaton.

- Labaw sa tanan, sugdi pinaagi sa pagpalayo sa inyong kaugalingon gikan sa mga tawo, mga materyal, ug mga sitwasyon nga makapasakit kaninyo. Sama niadtong nanglimbasog sa usa ka butang sama sa alkohol nasayud, nga ang atraksyon gumikan sa kaduol makuyaw. Mao usab kini sa moral nga mga butang. Sama ni Jose sa presensya sa asawa ni Potipar,⁴ dagan lang palayo—dagan palayo kutob sa inyong maabut gikan sa bisan unsa o kang bisan kinsa nga motintal kaninyo. Ug palihug, kon molayas man gikan sa dapit sa mga tintasyon, *ayaw* pagbi-lin og address.
- Hibaloi nga ang mga tawo nga nagapos sa tinuod nga pagkaadik sagad mas nagkinahanglan og tabang kay-sa kaugalingong tabang, ug kana tingali naglakip kaninyo. Pangitaa kana nga tabang ug dawata kini. Pakigsulti sa inyong bishop. Sunda ang iyang tambag. Pangayo og priesthood nga panalangin. Gamita ang mga tanyag sa Family Services o pangita og lain pang mohaum nga propesyunal nga tabang. Pag-ampo nga walay paghunong. Pangayo alang sa mga anghel sa pagtabang kaninyo.
- Uban sa mga filter diha sa mga computer ug sa kandado sa mga

pagbati, hinumdumi nga ang bug-tong matuod nga kontrol sa kinabuhi mao ang kaugalingong pagkontrol. Pagbansay og dugang nga kontrol bisan sa kwestyonable nga mga higayon nga moatubang kaninyo. Kon ang salida sa TV dili maayo, palonga kini. Kon ang salida salikwaut, palayo. Kon ang dili husto nga pakigrekasyon naglambo, putla kini. Daghan niini nga mga impluwensya, sa sinugdanan, mahimong dili gyud ingon nga dautan, apan makahugaw kini sa atong paghukom, makaluya sa espiritwalidad, ug modala kanato ngadto sa butang nga dautan. Usa ka karaang panulihon nag-ingon nga ang usa ka panaw sa liboan ka milya nagsugod sa usa ka lakang,⁵ mao nga bantayi ang inyong lakang.

- Sama sa mga kawatan sa kagabhion, ang dili maayo nga panghunahuna makasulod sa atong mga hunahuna. Ayaw kini abi-abiha ug ayaw sultihi kon asa ang bililhong mga butang nahimutang! (Hinoon, dili man mo modalit og tsa.) Isalibay kining dautang panghunahuna! Pulihi ang hugawng huna-huna og puno sa paglaum nga mga hulagway ug malipayong mga handumanan; huna-huna ang mga nawong sa mga tawo nga nahigugma kaninyo ug mawala ra kini kon inyong pasagdan. Kapin sa usa ka tawo ang naluwas gikan sa sala o sa pagkahanggaw pinaagi sa paghunahuna sa dagway sa iyang inahan, sa iyang asawa, o sa iyang anak nga naghulat kaniya sa usa ka dapit sa ilang balay. Bisin unsa man ang naa sa inyong hunahuna, siguroha nga madawat

kini sa inyong kasingkasing kon imbitahon lamang. Sama sa giingon sa usa ka karaang magbabalak, himoa nga ang imong gusto maoy imong rason.⁶

- Pag-ugmad ug kon asa ang Espiritu sa Ginoo adto usab kamo. Siguroha nga naglakip kana sa inyong panimalay o apartment, nga nagpiho gayud sa matang sa art, musika, ug literatura nga inyong gikolekta. Kon kamo *endowed* na, adto sa templo kutob sa itugot sa panahon. Hinumdumi nga ang templo misangkap kaninyo “uban sa gahum sa [Dios], ... [mibutang sa Iyang] himaya ... palibut [kaninyo], ug [mihatag sa Iyang] mga anghel ... mobantay [kaninyo].⁷ Ug kon mobiya na kamo sa templo, hinumdumi ang mga simbolo ug mga saad nga inyong gibatunan, *dili* ipadaplin o kalimtan na lang.

Sagad sa mga tawo nga naproblema mosangput sa paghilak, “Unsay akong gihunahuna?” Nan, bisan unsa pa man ang ilang gihunahuna, wala sila maghunahuna kang Kristo. Gani, isip mga miyembro sa Simbahan, misaad kita nga sa matag Domingo sa atong kinabuhi sa pagdala dinhi kanato sa Iyang ngalan ug misaad sa “kanunay mohinumdom kaniya.”⁸ Busa dugangan nato ang kakugi sa paghinumdom Kaniya—ilabi na nga Siya “mipas-an sa atong mga kasakitan, ug

mga kasub-anan ... , [nga] siya ginasararan tungod sa atong kalapasan ... ; ug tungod sa iyang mga labod kita nangaayo,”⁹ Labing siguro mogiya gayud kini sa atong mga buhat pinaagi sa mahinuklungong paagi kon kita nakahinumdom nga sa matag higayon nga kita makasala, wala lamang nato mapasakiti ang atong mga minahal, apan Siya usab atong gipasakitan, kinsa nahigugma kaayo kanato. Apan kon kita makasala, bisan unsa pa man kabug-at niini, mahimo kitang maluwas pinaagi nianang hariang binuhat, Siya kinsa nagdala sa bugtong pangalan nga gihatag sa silong sa langit nga *si bisan kinsa* nga tawo mahimong maluwas pinaagi niini.¹⁰ Kon makigharong sa atong mga kalapasan ug ang atong kalag nag-antus sa tinuod nga kasakit, unta kitang tanan mamulong usab sama sa mahinulsulon nga si Alma ug militok sa singgit sa kausaban sa kinabuhi: “O Jesus, ikaw nga Anak sa Dios, malooy ka kanako.”¹¹

Mga kaigsoonan, gimahal ko kamo. Si Presidente Thomas S. Monson ug ang mga Kaigsoonan nagmahal kaninyo. Labaw ka importante, ang inyong Amahan sa Langit nagmahal kaninyo. Nangingkamot ako sa pagpamulong karon uban sa gugma—tinuod nga gugma, tahura kini, pinaagi sa tukma nga paghulagway niini diha sa moral nga mga katilingban nga nailhan sa katawhan, sa kabalaan niini tali sa usa ka minyo nga lalaki ug babaye, ug sa mga

pamilya nga namugna tungod sa paghigugma. Nangingkamot ko sa pagpamulong kabahin sa matubsanon nga pagpakita sa gugma, gugmang putli nga, gipakita ni Kristo, diin moabut kanato pinaagi sa grasya ni Kristo Mismo. Sa panginahanglan nakapamulong ako mahitungod sa *yawa*, ang dautan, ang amahan sa tanang bakak ug kahigal, kinsa mohimo sa tanang butang aron sa pagguba sa tinuod nga gugma, sa pagpasipala ug sa pagpanamastamas sa tinuod nga gugma bisan asa ug bisan kanus-a kini niya masugati. Ug ako namulong mahitungod sa iyang tinguha sa paglaglag kanato kon iyang mahimo.

Kon mag-atubang man kita og ingon niana nga mga tintasyon sa atong panahon, kinahanglang mopahayag kita, sama sa gibuhay sa batanong Nephi, “[Ako] dili na mohatag og luna sa kaaway sa akong kalag.”¹² Mahimo natong isalikway ang dautan. Kon gustuhon gayud nato ug sa tinud-anay gayud, kana nga kaaway mahimo nga mabadlong pinaagi sa matubsanong gahum ni Ginoong Jesukristo. Dugang pa, akong isaad kaninyo nga ang Kahayag sa walay katapusan Niya nga ebanghelyo makasag pag-usab diin gikahadlokang ninyo ang kinabuhi nga wala nay paglaum, dili matabang nga kangitngit. Hinaut nga ang kalipay sa atong kamaunongon mahimong hingpit ug ang atong pinakamaayo atong maangkon samtang huptan nato ang gugma ug ang atong kaminyoon, atong katingban ug ang atong mga kalag, nga ingon ka putli nga mao gayud unta, ako nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Jacob 2:7.
2. Tan-awa sa, alang sa panig-ingnan, Henry Fairlie’s excellent *The Seven Deadly Sins Today* (1978).
3. Tan-awa sa Fairlie, *The Seven Deadly Sins Today*, 175.
4. Tan-awa sa Genesis 39:1–13.
5. Lao Tzu, sa John Bartlett, comp., *Bartlett’s Familiar Quotations*, 14th ed. (1968), 74.
6. Tan-awa sa Juvenal, *The Satires*, satire 6, linya 223.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 109:22.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77; tan-awa usab sa bersikulo 79.
9. Isaias 53:4–5.
10. Tan-awa sa Mga Buhat 4:12.
11. Alma 36:18.
12. 2 Nephi 4:28.